

Jag ville se vad som fanns bortom Pyrenéerna

Intervju med konstnär Nacho Tatjer

Madelene Gunnarsson

Madelene Gunnarsson, konstvetare, curator och skribent, AM Public

Det är lätt att dröja sig kvar vid Nacho Tatjers konstverk. I de detaljerade bildvärldarna går fantasi och verklighet hand i hand. Med poetisk värme och lekfullhet lockar de våra sinnen till liv.

Berätta kort om din bakgrund.

– Jag växte upp i Barcelona i en religiös familj med fem syskon. Kyrkan skrämde mig när jag var liten. Det var mörkt, luktade konstigt och ekade. Jag gick i en pojkskola som var strikt och ganska hård. På helgerna åkte jag med min pappa till Pyrenéerna. Under de långa vandringarna frågade jag honom om allt det vi såg runtomkring oss och han svarade mig entusiastiskt. Där föddes min nyfikenhet för naturen och viljan att undersöka min omgivning på olika sätt.

Vad har konsten betytt för dig i ditt liv?

– Som barn visste jag inte att det var möjligt att bli konstnär. Att upptäcka konsten var en stor befrielse för mig. Konsten genomsyrar fortfarande mitt liv och sätt att tänka men idag är jag också medveten om att det jag gör kan påverka andra. Jag vill beröra människor med min konst och ge utrymme för betraktarens egna tankar och fantasi.

Hur ser din arbetsprocess ut?

– Jag har ADD, vilket jag gillar väldigt mycket. Ibland är det ansträngande förstås, men just oordning och flöde är något som spelar stor roll i mitt arbete. Jag börjar arbeta, sen blir jag avbruten av en annan tanke och så fortsätter jag med något annat. Det blir som stationer – här snickrar jag, där målar jag, här arbetar jag med lera. Jag skapar mina egna regler. Tänkandet och utforskandet är fundamentala delar. Jag vill gärna ”hoppa in och ut” hela tiden för att det inte ska bli tråkigt. Oftast arbetar jag ensam men det kan också vara spännande att

Ängen ur sviten *The blues acuático* av Nacho Tatjer för Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus i Göteborg.

samarbeta med andra. Det är lite som för en seglare – ibland är det läge att segla snabbt och ibland att segla långsamt, ibland själv och ibland med andra.

Vad gör dig motiverad?

– Att utforska mötet mellan konst och teknik. Det kan innebära att experimentera med oväntade konstellationer eller att lära sig något nytt. Jag blandar språk, tekniker, uttryck och material. Skräp är spännande. Jag brukar tänka, kan jag göra något av det här? Går det att transformera denna sak till något intressant? I helgen hittade jag harskit i skogen. Då började jag fundera, ska jag torka det, kanske göra ett halsband, måla det i guld – kombination av skit och guld vore väl spännande?

Språket spelar en stor roll i ditt konstnärskap.

– Språk är fantastiskt. Det ger tillgång till olika kulturer, traditioner och känsloliv. Jag kommer från en tvåspråkig familj där vi talade både katalanska och spanska hemma. I skolan innebar det ett problem eftersom jag ofta blandade språken. När jag blev äldre började jag leka fritt med ord. Vissa ord låter fint på ett språk men inte på ett annat. Kommunikation kan ske på en rad olika sätt, genom symboler, kroppen, tecken eller ord. I mitt konstnärskap använder jag en variation av uttrycksmedel. Jag tycker om att sjunga det som står skrivet i mina målningar.

För närvarande arbetar du med en omfattande konstnärlig gestaltning för nya Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus, i Göteborg. Berätta om uppdraget.

– Uppdraget var att arbeta fram en konstnärlig gestaltning som kan fungera som en vägvisare in i byggnaden. Mitt förslag med titeln *The blues acuático* består av lysande skyltar, ett antal spegelskulpturer, piktogram och väggmålningar.

Målningarna är en slags tapet, en kuliss eller en teaterscen som berättar en historia. Bildvärldarna är hämtade från havet, ängen, skogen och sjön. Jag har omarbetat de stora bilderna många gånger, först för hand, varefter jag scannat bilderna och arrangerat om dem i datorn. Det krävdes många scannningar för att komma fram till en komposition. I den slutgiltiga målningen finns cirka 250 enskilda bilder som tillsammans bildar en helhet. Storleken är ungefär 360x210 cm.

Utifrån de storskaliga målningarna som placerats på respektive våningsplan har jag plockat ut små symboler, en fisk, en fågel eller en båt och fört över dem till en mindre bild vid varje vårdrum. Barnen lockas på så vis till att söka efter och hitta sin egen symbol någonstans i de storskaliga målningarna. Med mina bilder vill jag visa att vi både är individer men också del av något större.

Kan du utveckla den tanken?

– När vi ser skogen på avstånd så är det ju bara en massa träd. Men när vi går in i skogen så omsluts vi av blommor, svampar, bär – massor av liv och plötsligt är vi en del av allt detta. Vi är individer men också en del av ett större socialt sammanhang. Det är en trygghet att ingå i en större kontext, att inte vara själv. Människor är fysiskt, psykiskt och socialt beroende av varandra.

Vilka kvalitéer värderas i samhället och vad får det för konsekvenser?

– Samhälleliga normer och kulturella värderingar avspeglar sig i oss och hur vi mår. Vår förmåga till empati beror till stor del på vilka intryck vi får av omvärlden. Tyvärr är det ofta negativa perspektiv som dominerar på olika sätt. Dagstidningens uppbyggnad är ett exempel. Det finns en accepterad hierarki i vad som anses mest 'intressant och viktigt' – först kommer internationella och nationella nyheter, sedan ekonomi, sport och slutligen kultur som något lite extra. Varför börjar dagstidningen inte med kultursidorna – med färg och form? Något som förenar och väcker nyfikenhet, istället för det som gör oss oroliga och rädda för varandra.

Skogen ur sviten *The blues acuático* av Nacho Tatjer för Drottning Silvias barn- och ungdoms-sjukhus, i Göteborg.

Vad betyder leken för dig?

– Jag tycker det är viktigt att leka. Leka, leka, leka! Det är genom leken som barnen lär sig och upptäcker världen, och får tillgång till sin empatiska och emotionella kapacitet. Det här vuxna tänkandet av att 'vi måste sätta regler'... Barnen har inga regler på det sättet! Leken är styrd inifrån utan tydliga mål. Det är en meningsfull aktivitet i sin egen rätt.

När det gäller mitt arbete för Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus så vill jag att barnen verkligen ska se mina bilder, att det inte bara blir en fin skylt eller symbol som är till för de vuxna. Mina konstverk är till för att stimulera barnens inlevelseförmåga och fantasi. De vänder sig till en öppen och nyfiken blick.

Nacho Tatjer

Nacho Tatjer f. 1966 bor och arbetar i Stockholm. Han har studerat vid Kungliga Konsthögskolan, Stockholm, The European Ceramic Workcenter, 's-Hertogenbosch och innehar en MFA från Visual Arts, Universitat de Barcelona.

Nya Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus på Östra sjukhuset i Göteborg kommer att bli en plats för högspecialiserad barnsjukvård, klinisk forskning och utbildning. Ann Magnusson, konstkonsult och projektledare har mellan 2013-2018 ansvarat för att ta fram ett unikt konstprogram med fokus på barn, unga och närstående. Förutom ett stort antal riktade inköp pågår genomförandet av fem omfattande konstprojekt i inom- och utomhusmiljö. Konstnärerna har tagit avstamp i konstprogrammets övergripande tema som är vattenljud, luftdrömmar och ljusspår och arbetat fram visuellt engagerande och associationsrika gestaltningsförslag.